

Justitieutskottets betänkande 2025/26:JuU43

Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i bl.a. brottsbalken och lagen om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap. Den nya regleringen syftar till att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck och innebär bl.a. följande:

- Det straffbara området för brotten vilseledande till äktenskapsresa, som byter namn till äktenskapsresebrott, och äktenskapstvång utvidgas.
- Det införs ett nytt brott i form av äktenskapsresebrott mot barn.
- Försök till äktenskapsresebrott och äktenskapsresebrott mot barn kriminaliseras.
- Straffen för äktenskapstvång, barnäktenskapsbrott och äktenskapsresebrott skärps.
- Hemliga tvångsmedel ska kunna användas i utredningar om äktenskapstvång och barnäktenskapsbrott.
- Förbudet mot att erkänna otillåtna utländska äktenskap ska gälla utan undantag.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 2 juli 2026.

I betänkandet finns ett särskilt yttrande (S).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:213 Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck	5
Utskottets ställningstagande	7
Särskilt yttrande	8
Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck (S)	8
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i brottbalken,
3. lag om ändring i äktenskapsbalken,
4. lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:213 punkterna 1–4.

Stockholm den 19 maj 2026

På justitieutskottets vägnar

Henrik Vinge

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik Vinge (SD), Teresa Carvalho (S), Mikael Damsgaard (M), Heléne Björklund (S), Pontus Andersson Garpvall (SD), Petter Löberg (S), Charlotte Nordström (M), Anna Wallentheim (S), Adam Marttinen (SD), Mattias Vepsä (S), Fredrik Kärrholm (M), Gudrun Nordborg (V), Torsten Elofsson (KD), Ulrika Liljeberg (C), Mats Hellhoff (SD), Ulrika Westerlund (MP) och Martin Melin (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:213 Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen.

Riksdagen har tidigare gjort flera tillkännagivanden till regeringen om erkännande av utländska månggiften. I betänkandet behandlar utskottet även regeringens redovisning av åtgärder med anledning av dessa tillkännagivanden, som regeringen anser är slutbehandlade genom bl.a. propositionen.

Utskottets överväganden

Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om fler åtgärder för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

Jämför det särskilda yttrandet (S).

Propositionen

Regeringens lagförslag

I propositionen framhåller regeringen att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem som ska bekämpas med kraft. Regeringen bedömer att det krävs ytterligare åtgärder för att stärka lagstiftningen och göra den mer heltäckande i syfte att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Det handlar närmare bestämt om att täppa till de luckor som finns i den befintliga lagstiftningen och om att stärka både det straffrättsliga och det civilrättsliga skyddet mot vissa former av äktenskap.

Regeringen föreslår därför att straffbestämmelsen om äktenskapstvång ska utvidgas till att träffa även den som genom vilseledande förmår en person att ingå ett äktenskap eller en äktenskapsliknande förbindelse. Vilseledandet ska ta sikte på den omständigheten att det rör sig om ett äktenskap eller en äktenskapsliknande förbindelse som ingås eller på förutsättningarna för dess upplösning.

Vidare lämnas flera förslag som gäller skyddet mot äktenskapsresor. Regeringen föreslår sålunda att straffbestämmelsen om vilseledande till äktenskapsresa ska utvidgas. Den ska omfatta även situationer där en person genom olaga tvång eller utnyttjande av utsatt belägenhet förmås att resa till en annan stat än den där han eller hon bor för att utsättas för äktenskapstvång eller barnäktenskapsbrott. Brottsbeteckningen vilseledande till äktenskapsresa ska samtidigt ändras till äktenskapsresebrott.

Det ska också införas en ny straffbestämmelse om äktenskapsresebrott mot barn. Bestämmelsen ska träffa den som begår en sådan gärning som avses i bestämmelsen om äktenskapsresebrott mot en person som inte har fyllt 18 år. Detsamma gäller den som i annat fall förmår eller tillåter en person som inte har fyllt 18 år att resa till en annan stat i syfte att personen ska utsättas för barnäktenskapsbrott. Bestämmelsen ska vara tillämplig även om den som begår en sådan gärning inte haft uppsåt till men varit oaktksam i fråga om den omständigheten att den andra personen inte fyllt 18 år.

När det gäller äktenskapsresor föreslår regeringen dessutom att försök till äktenskapsresebrott och till äktenskapsresebrott mot barn ska kriminaliseras.

I propositionen lämnas också flera förslag som gäller straffskalorna för hedersrelaterade brott. Regeringen föreslår att straffskalorna för äktenskaps-tvång och barnäktenskapsbrott ska skärpas på så sätt att minimistraflet höjs till fängelse i sex månader och maximistraflet höjs till fängelse i sex år. En följd av detta är att det särskilda undantaget från kravet på dubbel straffbarhet för grovt olaga tvång varigenom någon förmåtts att ingå ett tvångsäktenskap blir onödigt, och det ska därför tas bort. Vidare föreslås att straffskalan för äktenskapsresebrott (dvs. det som i dag benämns vilseledande till äktenskaps-resa) ska skärpas på så sätt att det för brottet föreskrivs fängelse i upp till fyra år. Straffskalan för äktenskapsresebrott mot barn föreslås överensstämma med den för äktenskapsresebrott, dvs. fängelse i högst fyra år.

Regeringen lämnar också förslag om att hemliga tvångsmedel under vissa förutsättningar ska få användas i utredningar om äktenskapstvång och barn-äktenskapsbrott.

Utöver detta föreslår regeringen att otillåtna utländska äktenskap aldrig ska erkännas i Sverige. Detta innebär att förbudet mot att erkänna utländska månggiften, barnäktenskap, tvångsäktenskap, äktenskap mellan nära släktingar och fullmaktsäktenskap ska gälla utan undantag. Den nuvarande möjligheten till undantag i form av den s.k. ventilen ska därmed tas bort. Trots att ett äktenskap inte erkänns ska det dock ha viss rättsverkan om det finns synnerliga skäl för det och båda parterna är över 18 år.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 2 juli 2026.

Regeringen föreslår också vissa övergångsbestämmelser kopplade till det nya, absoluta förbudet mot erkännande av otillåtna utländska äktenskap.

Riksdagens tillkännagivanden om erkännande av utländska månggiften

Regeringen redovisar att riksdagen våren 2020 gjorde ett tillkännagivande till regeringen om att snarast möjligt återkomma till riksdagen med ett förslag till skärpt lagstiftning mot utländska polygama äktenskap (bet. 2019/20:CU17, rskr. 2019/20:235). I mars 2021 beslutade regeringen om propositionen Förbud mot erkännande av utländska månggiften (prop. 2020/21:149). I propositionen föreslogs bl.a. ett förbud mot att erkänna utländska månggiften. Regeringen bedömde i propositionen att tillkännagivandet var tillgodosett och därmed slutbehandlat genom förslaget. Riksdagen ställde sig i maj 2021 bakom förslaget men delade inte bedömningen att tillkännagivandet var tillgodosett och därmed slutbehandlat. I stället riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att snarast möjligt återkomma med ett lagförslag som innebär att ventilen i fråga om månggiften slopas och att det i stället införs en ordning som innebär en möjlighet att – utan att erkänna äktenskapet som sådant – under särskilda omständigheter tillerkänna det vissa rättsverkningar (bet. 2020/21:CU18, rskr. 2020/21:317).

Regeringen bedömer nu att båda tillkännagivandena är tillgodosedda och därmed slutbehandlade genom förslaget i 2021 års proposition om förbud mot erkännande av utländska månggiften samt förslaget i den aktuella propositionen om att otillåtna utländska äktenskap aldrig ska erkännas men att de under vissa förutsättningar ska ha viss rättsverkan.

Utskottets ställningstagande

Som anförs i propositionen är hedersrelaterat våld och förtryck ett allvarligt samhällsproblem som måste bekämpas med kraft. Utskottet delar regeringens bedömning att det utöver de lagstiftningsåtgärder som redan har vidtagits krävs fler åtgärder för att stärka lagstiftningen mot hedersrelaterat våld och förtryck och göra den mer heltäckande. Det aktuella lagförslaget syftar till att täppa till vissa luckor i den befintliga lagstiftningen och därmed stärka både det straffrättsliga och det civilrättsliga skyddet mot vissa former av äktenskap. Utskottet ser positivt på detta och konstaterar att det inte har väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser därför att riksdagen bör anta regeringens lagförslag av de skäl som anförs i propositionen.

Vidare har utskottet inte några invändningar mot hur regeringen har redovisat riksdagens tillkännagivanden om erkännande av utländska månggiften i propositionen.

Särskilt yttrande

Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck (S)

Teresa Carvalho (S), Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S) och Mattias Vepsä (S) anför:

Hedersrelaterat våld och förtryck innebär att människor, främst flickor och kvinnor men även pojkar och män och hbtqi-personer, begränsas i sina liv och utsätts för påtryckningar och våld som syftar till att upprätthålla familjens kontroll över individen. Föreställningen om att en familjs heder kränks och behöver återupprättas när en familjemedlem vill leva ett helt vanligt liv har ingen plats i vårt Sverige. Samhället måste reagera kraftfullt mot alla former av hedersrelaterat våld och förtryck för att det ska upphöra. Vi välkomnar därför regeringens lagförslag och har ställt oss bakom det. Straffskärpningarna är nödvändiga, och möjligheten att använda hemliga tvångsmedel i de här sammanhangen är något som vi själva har verkat för. För egen del vill vi dock även framhålla det angelägna i att arbetet mot hedersrelaterat våld inte avstannar och att man i det fortsatta arbetet överväger ytterligare åtgärder.

Utöver att stärka det straffrättsliga och civilrättsliga skyddet mot vissa former av äktenskap är det, som också regeringen har vidgått i propositionen, således viktigt att samtidigt vidta andra åtgärder för att effektivt motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Det handlar bl.a. om att kombinera straffskärpningar med kunskapshöjande och förebyggande insatser. I annat fall riskerar lagändringarna att inte få avsedd effekt. Utbildning och fortbildning av personer som på olika sätt kan komma i kontakt med barn och unga som utsätts för hedersvåld måste prioriteras, och lokal samverkan mellan professionerna är av central betydelse. Det är också viktigt att inkludera de ungdomar som befinner sig i en hedersstruktur i det fortsatta arbetet. Som framgår av propositionen har regeringen aviserat att en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck ska tas fram för åren 2026–2028. Det återstår att se vad denna närmare innebär och om den tar om hand de frågor som vi driver i enlighet med vad som framgår av bl.a. motion 2025/26:3591.

Vi kommer att noga följa utvecklingen på området, och om det finns skäl till det kommer vi att återkomma med förslag i andra sammanhang.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:213 Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Häri genom föreskrivs att 27 kap. 18 a och 18 b §§ rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.18 a §¹

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation får användas om någon är skäligen misstänkt för brott som avses i andra stycket och åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får användas vid en förundersökning om

1. ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

2. grovt dataintrång enligt 4 kap. 9 c § andra stycket brottsbalken, 2. *äktenskapstvång, barnäktenskapsbrott eller grovt dataintrång enligt 4 kap. 4 c § eller 9 c § andra stycket brottsbalken,*

3. grovt sexuellt övergrepp, sexuellt utnyttjande av barn, sexuellt övergrepp mot barn, grovt sexuellt övergrepp mot barn, utnyttjande av barn för sexuell posering, grovt utnyttjande av barn för sexuell posering, utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling, sexuellt ofredande mot barn eller grovt sexuellt ofredande mot barn enligt 6 kap. 2 § tredje stycket, 5 §, 6 §, 8 §, 9 § eller 10 § första eller tredje stycket brottsbalken,

4. kontakt för att träffa ett barn i sexuellt syfte enligt 6 kap. 10 a § brottsbalken, om det kan antas att brottet inte leder till endast böter,

5. grovt bedrägeri enligt 9 kap. 3 § brottsbalken, om gärningen har begåtts med hjälp av elektronisk kommunikation,

6. utpressning enligt 9 kap. 4 § första stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i tre månader,

7. sabotage enligt 13 kap. 4 § brottsbalken,

8. mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse, kapning, sjö- eller luftfartssabotage eller flygplatssabotage enligt 13 kap. 1 §, 3 § första eller andra stycket, 5 a § eller 5 b § brottsbalken, om brottet innefattar sabotage enligt 4 § samma kapitel,

9. mened enligt 15 kap. 1 § första stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i tre månader,

10. grovt barnpornografibrott eller barnpornografibrott som inte är ringa enligt 16 kap. 10 a § brottsbalken,

¹ Senaste lydelse 2025:1282.

11. övergrepp i rättsak eller skyddande av brottsling enligt 17 kap. 10 § första eller fjärde stycket eller 11 § första eller andra stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i tre månader,

12. grovt skyddande av brottsling enligt 17 kap. 11 § tredje stycket brottsbalken,

13. brott mot medborgerlig frihet enligt 18 kap. 5 § brottsbalken,

14. spioneri, utlandsspioneri, obehörig befattning med hemlig uppgift, grov obehörig befattning med hemlig uppgift eller olovlig underrättelseverksamhet mot Sverige, mot främmande makt eller mot person enligt 19 kap. 5, 6 a, 7, 8, 10, 10 a eller 10 b § brottsbalken,

15. grovt penningtvåtsbrott eller näringspenningtvätt, grovt brott, enligt 5 § eller 7 § andra stycket lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott,

16. grovt insiderbrott enligt 2 kap. 1 § tredje stycket lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden,

17. företagsspioneri eller olovligt röjande av teknisk företagshemlighet enligt 26 eller 26 a § lagen (2018:558) om företagshemligheter, om det finns anledning att anta att gärningen har begåtts på uppdrag av eller har understötts av en främmande makt eller av någon som har agerat för en främmande makts räkning,

18. deltagande i en terroristorganisation, samröre med en terroristorganisation, finansiering av terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, offentlig uppmaning till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, rekrytering till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, utbildning för terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet eller resa för terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet enligt 4 a, 5, 6, 7, 8, 9 eller 10 § terroristbrottslagen (2022:666),

19. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1–5, 7, 8, 10 eller 12–18, om en sådan gärning är belagd med straff,

20. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 6, 9 eller 11, om en sådan gärning är belagd med straff och det kan antas att gärningens straffvärde överstiger fängelse i tre månader,

21. ett annat brott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i två år, eller

22. flera brott, om

a) en och samma person är skäligen misstänkt för samtliga brott,

b) det kan antas att den samlade brottslighetens straffvärde överstiger fängelse i två år,

c) det kan antas att vart och ett av brotten har utgjort ett led i en brottslighet som har utövats i organiserad form eller systematiskt, och

d) det för vart och ett av brotten är föreskrivet fängelse i ett år eller mer.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får endast avse ett telefonnummer eller en annan adress eller en viss elektronisk kommunikationsutrustning som

1. under den tid som tillståndet avser innehas eller har innehaft av den misstänkte eller annars kan antas ha använts eller komma att användas av den misstänkte, eller

2. det finns synnerlig anledning att anta att den misstänkte under den tid som tillståndet avser har kontaktat eller kommer att kontakta.

Lydelse enligt prop. 2025/26:141 Föreslagen lydelse

18 b §

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation får även användas i syfte att utreda vem som skäligen kan misstänkas för brott som avses i andra stycket, om åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får användas vid en förundersökning om

1. ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i fyra år,

2. grovt dataintrång enligt 4 kap. 9 c § andra stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

2. *äktenskapstvång, barnäktenskapsbrott eller grovt dataintrång* enligt 4 kap. 4 c § eller 9 c § andra stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

3. våldtäkt eller våldtäkt mot barn enligt 6 kap. 1 § första stycket eller 4 § första eller andra stycket brottsbalken,

4. grovt bedrägeri enligt 9 kap. 3 § brottsbalken, om gärningen har begåtts med hjälp av elektronisk kommunikation och det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

5. utpressning enligt 9 kap. 4 § första stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

6. grov utpressning enligt 9 kap. 4 § andra stycket brottsbalken,

7. allmänfarlig ödeläggelse eller grovt sabotage enligt 13 kap. 3 § första stycket eller 5 § brottsbalken,

8. krigsanstiftan eller grovt utlandsspioneri enligt 19 kap. 2 eller 6 b § brottsbalken,

9. grovt narkotikabrott enligt 3 § första stycket narkotikastrafflagen (1968:64),

10. grovt vapenbrott enligt 18 kap. 2 § första stycket vapenlagen (2026:000),

11. grov narkotikasmuggling, grov vapensmuggling eller grov smuggling av explosiv vara enligt 6 § tredje stycket, 6 a § tredje stycket eller 6 b § tredje stycket lagen (2000:1225) om straff för smuggling,

12. grovt brott enligt 29 a § första stycket lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,

13. grovt penningtvåtsbrott eller näringspenningtvätt, grovt brott, enligt 5 § eller 7 § andra stycket lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

14. terroristbrott enligt 4 § terroristbrottslagen (2022:666),

15. ett brott som avses i 18 a § andra stycket 3, 4, 7, 8, 10, 13, 14, 17 eller 18,

16. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1, 3, 6–12, 14 eller 15, om en sådan gärning är belagd med straff,

17. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 2, 4, 5 eller 13, om en sådan gärning är belagd med straff och det kan antas att gärningens straffvärde överstiger fängelse i ett år,

18. ett annat brott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i fyra år, eller

19. flera brott, om
- a) det kan antas att samtliga brott har begåtts av en och samma person,
 - b) det kan antas att den samlade brottslighetens straffvärde överstiger fängelse i fyra år,
 - c) det kan antas att vart och ett av brotten har utgjort ett led i en brottslighet som har utövats i organiserad form eller systematiskt, och
 - d) det för vart och ett av brotten inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i sex månader eller det är fråga om försök, förberedelse eller stämpling till ett sådant brott, om en sådan gärning är belagd med straff.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får endast avse ett telefonnummer eller en annan adress eller en viss elektronisk kommunikationsutrustning som

1. det finns särskild anledning att anta att gärningsmannen eller någon annan som har medverkat till brottet eller brotten under den tid som tillståndet avser har använt eller kommer att använda, eller
2. det finns synnerlig anledning att anta att gärningsmannen eller någon annan som har medverkat till brottet eller brotten under den tid som tillståndet avser har kontaktat eller kommer att kontakta.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.

2 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 § och 4 kap. 4 c, 4 d och 10 §§ brottsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. 5 §¹

I de fall som avses i 3 § 2, 3 och 5 är svensk domstol behörig endast om gärningen är straffbar även enligt lagen på gärningsorten (dubbel straffbarhet). Om brottet har begåtts på flera staters område är kravet på dubbel straffbarhet uppfyllt om gärningen är straffbar enligt lagen på någon av gärningsorterna. Det får inte dömas till påföljd som är strängare än det svåraste straff som är föreskrivet för brottet enligt lagen på gärningsorten.

Första stycket gäller inte

1. om brottet har begåtts av någon som tillhör Försvarsmakten på ett område där en avdelning av Försvarsmakten befann sig,

2. om brottet har begåtts vid tjänstgöringen av någon som är anställd av en svensk myndighet för att delta i en internationell militär insats eller i internationell civil krishantering,

3. brott för vilket det lindrigaste straff som är föreskrivet enligt svensk lag är fängelse i fyra år eller mer, och

4. brott som avses i

a) 4 kap. 1 a, 4 c och 4 e §§ och 16 kap. 10 a § första stycket 1 och sjätte stycket eller försök till sådana brott,

b) 4 kap. 4 § andra stycket varigenom någon förmåtts att ingå ett sådant äktenskap eller en sådan äktenskapsliknande förbindelse som avses i 4 c § eller försök till sådant brott,

c) 6 kap. 1–6, 8, 9 och 12 §§ eller försök till brott enligt 6 kap. 1, 2, 4–6, 8, 9 och 12 §§, om brottet begåtts mot en person som inte fyllt arton år,

d) 14 kap. 6 § eller försök till sådant brott,

e) 22 kap. 6 a och 6 b §§,

f) 2 § lagen (1982:316) om förbud mot könsstympning av kvinnor och oskuldssingrepp på kvinnor,

g) 3–5 och 7–10 §§ lagen (2025:327) om internationella sanktioner, eller

h) 19 § lagen (2023:677) om frysning av tillgångar.

b) 6 kap. 1–6, 8, 9 och 12 §§ eller försök till brott enligt 6 kap. 1, 2, 4–6, 8, 9 och 12 §§, om brottet begåtts mot en person som inte fyllt arton år,

c) 14 kap. 6 § eller försök till sådant brott,

d) 22 kap. 6 a och 6 b §§,

e) 2 § lagen (1982:316) om förbud mot könsstympning av kvinnor och oskuldssingrepp på kvinnor,

f) 3–5 och 7–10 §§ lagen (2025:327) om internationella sanktioner, eller

g) 19 § lagen (2023:677) om frysning av tillgångar.

¹ Senaste lydelse 2025:962.

4 kap.**4 c §²**

Den som, i annat fall än som avses i 1 a §, genom olaga tvång *eller* utnyttjande av utsatt belägenhet förmår en person att ingå ett äktenskap som är giltigt i den stat där det ingås, i den stat enligt vars lag det ingås eller i en stat i vilken minst en av makarna är medborgare eller har hemvist döms för äktenskapstvång till fängelse i högst *fyra* år.

Den som, i annat fall än som avses i 1 a §, genom olaga tvång, utnyttjande av utsatt belägenhet *eller vilseledande angående att ett äktenskap ingås eller förutsättningarna för äktenskapets upplösning* förmår en person att ingå ett äktenskap som är giltigt i den stat där det ingås, i den stat enligt vars lag det ingås eller i en stat i vilken minst en av makarna är medborgare eller har hemvist döms för äktenskapstvång till fängelse i *lägst sex månader och högst sex* år.

Detsamma gäller den som på sätt som anges i första stycket förmår någon att ingå en äktenskapsliknande förbindelse, om den ingås enligt regler som gäller inom en grupp och som

1. innebär att parterna betraktas som makar och anses ha rättigheter eller skyldigheter i förhållande till varandra, och

2. innefattar frågan om upplösning av förbindelsen.

Den som begår en gärning som avses i första eller andra stycket mot en person som inte har fyllt arton år, döms för barnäktenskapsbrott till fängelse i högst *fyra* år. För barnäktenskapsbrott döms också den som i annat fall förmår eller tillåter en person som inte har fyllt arton år att ingå ett äktenskap som är giltigt på sätt som anges i första stycket eller en äktenskapsliknande förbindelse enligt vad som anges i andra stycket. Detta gäller även om den som begår en sådan gärning inte haft uppsåt till men varit oaktsam beträffande omständigheten att den andra personen inte fyllt arton år.

Den som begår en gärning som avses i första eller andra stycket mot en person som inte har fyllt arton år, döms för barnäktenskapsbrott till fängelse i *lägst sex månader och högst sex* år. För barnäktenskapsbrott döms också den som i annat fall förmår eller tillåter en person som inte har fyllt arton år att ingå ett äktenskap som är giltigt på sätt som anges i första stycket eller en äktenskapsliknande förbindelse enligt vad som anges i andra stycket. Detta gäller även om den som begår en sådan gärning inte haft uppsåt till men varit oaktsam beträffande omständigheten att den andra personen inte fyllt arton år.

4 d §³

Den som, i annat fall än som avses i 1 a §, genom vilseledande förmår en person att resa till en annan stat än den där han eller hon bor, i syfte att personen ska utsättas för en

Den som, i annat fall än som avses i 1 a §, genom *olaga tvång, utnyttjande av utsatt belägenhet eller vilseledande* förmår en person att resa till en annan stat än den där

² Senaste lydelse 2020:349.

³ Senaste lydelse 2020:349.

sådan gärning som anges i 4 c §, döms för vilseledande till äktenskapsresa till fängelse i högst två år.

han eller hon bor, i syfte att personen ska utsättas för en sådan gärning som anges i 4 c §, döms för äktenskapsresebrott till fängelse i högst fyra år.

Den som begår en gärning som avses i första stycket mot en person som inte har fyllt arton år, döms för äktenskapsresebrott mot barn till fängelse i högst fyra år. För äktenskapsresebrott mot barn döms också den som i annat fall förmår eller tillåter en person som inte har fyllt arton år att resa till en annan stat än den där han eller hon bor, i syfte att personen ska utsättas för en sådan gärning som anges i 4 c § tredje stycket. Detta gäller även om den som begår en sådan gärning inte haft uppsåt till men varit oaktsam beträffande omständigheten att den andra personen inte fyllt arton år.

10 §⁴

För försök, förberedelse eller stämpling till människorov, människohandel, grov människoexploatering, olaga frihetsberövande, äktenskapstvång eller barnäktenskapsbrott och för underlåtenhet att avslöja eller förhindra ett sådant brott döms det till ansvar enligt 23 kap. Detsamma gäller för försök, förberedelse eller stämpling till människoexploatering, grovt olaga tvång, grovt olaga hot, grovt hemfridsbrott eller grovt olaga intrång och för försök eller förberedelse till dataintrång som om det fullbordats inte skulle ha varit att anse som ringa, eller grovt dataintrång.

För försök, förberedelse eller stämpling till människorov, människohandel, grov människoexploatering, olaga frihetsberövande, äktenskapstvång eller barnäktenskapsbrott och för underlåtenhet att avslöja eller förhindra ett sådant brott döms det till ansvar enligt 23 kap. Detsamma gäller för försök, förberedelse eller stämpling till människoexploatering, grovt olaga tvång, grovt olaga hot, grovt hemfridsbrott eller grovt olaga intrång och för försök till äktenskapsresebrott eller äktenskapsresebrott mot barn samt för försök eller förberedelse till dataintrång som om det fullbordats inte skulle ha varit att anse som ringa, eller grovt dataintrång.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.

⁴ Senaste lydelse 2025:962.

3 Förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 5 § äktenskapsbalken ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:154 Föreslagen lydelse

5 kap.

5 §¹

En make har rätt till äktenskapsskillnad utan föregående betänketid om det görs sannolikt att maken har tvingats att ingå äktenskapet eller om maken har ingått äktenskapet före 18 års ålder. Om äktenskapet har ingåtts trots att makarna är släkt med varandra på något av de sätt som anges i 2 kap. 3 §, har var och en av makarna rätt till äktenskapsskillnad utan föregående betänketid. Detsamma gäller om äktenskapet har ingåtts trots att någon av makarna redan var gift eller partner i ett registrerat partnerskap och det tidigare äktenskapet eller partnerskapet inte har blivit upplöst.

Om det är fråga om tvegifte, har var och en av makarna i det tidigare äktenskapet rätt att få detta upplöst genom äktenskapsskillnad utan föregående betänketid. Detsamma gäller om ett partnerskap har registrerats trots att någon av parterna då var gift.

I de fall som avses i första stycket får talan om äktenskapsskillnad föras även av allmän åklagare. I de fall som avser äktenskap som har ingåtts av underårig är socialnämnden i den kommun där personen är folkbokförd eller, om personen inte är folkbokförd här i landet, i den kommun där han eller hon vistas skyldig att på begäran lämna yttrande samt de upplysningar som kan vara av betydelse för frågans bedömning till åklagaren. En annan socialnämnd som har tillgång till upplysningar som kan vara av betydelse i frågan är skyldig att lämna sådana på begäran av den socialnämnd som ska yttra sig.

Bestämmelser om erkännande av äktenskap som har ingåtts enligt utländsk lag i de fall som avses i första stycket finns i 1 kap. 8 a § lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmyndarskap.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.

¹ Ändringen innebär att fjärde stycket tas bort.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 8 a § lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:154 Föreslagen lydelse

1 kap.

8 a §

Ett äktenskap som har ingåtts enligt utländsk lag erkänns inte i Sverige

1. om parterna är släkt med varandra på något av de sätt som anges i 2 kap. 3 § äktenskapsbalken eller om det vid tidpunkten för äktenskapets ingående skulle ha funnits något annat hinder mot äktenskapet enligt svensk lag,

2. om det är sannolikt att äktenskapet har ingåtts under tvång, eller

3. om parterna inte var närvarande samtidigt vid äktenskapets ingående och minst en av dem då var svensk medborgare eller hade hemvist i Sverige.

Första stycket gäller inte om båda parterna är över 18 år och det finns synnerliga skäl att erkänna äktenskapet. Trots att ett äktenskap som avses i första stycket inte erkänns har det viss rättsverkan, om det finns synnerliga skäl för det och båda parterna är över 18 år.

1. Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.

2. Äldre bestämmelser gäller för äktenskap som har registrerats av Skatteverket enligt folkbokföringslagen (1991:481) före ikraftträdandet. Det gäller dock inte för äktenskap där en av parterna var gift med någon annan än den andra parten vid tiden för ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1971:797.